

TÖRTÉNELMI HATÁRKÖVEK

Románia Szocialista Köztársaság elnökét nagyrabecsüléssel és tisztelettel köszöntjük születésének évfordulóján, és abból az alkalomból, hogy tíz éve, 1974. március 28-án a Nagy Nemzetgyűlés hazánk első Elnökévé választotta.

Hosszas történelme során a román nép sok jelentős személyiséggel büszkélkedhetett. Ezt a sort méltóképpen folytatja államelnökünk, akinek átfogó tevékenysége teljes mértékben meghatározza a hazánkban kibontakozó politikai, gazdasági, kulturális tevékenységet. Amióta a közakarat államunk élére választotta, az ország arculata teljesen megváltozott. Új korszak kezdődött, melynek fő jellemzői a társadalom vezetésének tudományos és újító szelleme, a néptömegekkel való kapcsolat erősítése, az alkotó energiák mozgósítása és ösztönzése. Visszatekintve az elmúlt évekre és arra az útra, amelyet Románia új történelmében megtett, cáfolhatatlan tények bizonyítják a kiváló eredményeket úgy ipari, mint mezőgazdasági és tudományos vonatkozásban. Ma az egész világon értékelik országunkat nagyszerű megvalósításaiért, dinamikus béke- és együttműködési politikájáért, a jelenkori világ, a nemzetközi élet bonyolult kérdéseinek megoldásában vállalt tevékeny szerepéért.

Allamelnökünk, Nicolae Ceaușescu, a modern Románia megteremtőjének vezetése alatt a nemzetgazdaság két alapvető ága, az ipar és a mezőgazdaság erőteljesen fejlődött, úgy, hogy a megelőző évtizedek termelésének sokszorosát nyújtja. Hazánk nagy lépésekkel halad a fejlett országokhoz viszonyított lemaradása csökkentésének és felszámolásának útján. Az irányításával kidolgozott új Alkotmány szilárd alapköve annak a jogrendszernek, mely meghatározott helyet és szerepet biztosít az egyháznak a jelenkori Románia életében, és biztosítja tevékenységének rendes menetét, a vallás szabad gyakorlatát.

Románok, magyarok, németek és más nemzetiségűek közös hazájában a dolgozók egységének terén is Nicolae Ceaușescu elnök új szellemet hozott. A következetesen megvalósított nemzetiségi politika egyenlő jogokat biztosít minden állampolgárnak a társadalmi és gazdasági életben. Ez érvényes egyházunkra is: anyanyelvünket használjuk az istentiszteleten, az egyházi közigazgatásban és az egyházi kiadványokban. Lelkész-képzésünk is anyanyelven folyik.

Nicolae Ceaușescu államelnök széleskörű tevékenységet fejt ki a béke megőrzéséért és az általános és teljes, de elsősorban nukleáris leszerelésért. A béke megvédésének ügye az a terület, ahol államelnökünk politikája és az egyház tevékenysége egybekapcsolódott. A béke és az élet iránti felelősségünk teljes tudatában magunkévá tesszük és támogatjuk államelnökünk történelmi jelentőségű, a világ békéjének biztosítását szol-

gáló minden kezdeményezését és erőfeszítését, szívvel-lélekkel együttér-zünk és együtt dolgozunk minden jóakarató, békeszerető emberrel.

Januárban ünnepeljük Moldva és Havasalföld egyesülésének, a mo-dern román nemzeti állam megalakulásának 125. évfordulóját. Az egye-sülés a román nemzet fejlődésének, az unió jogáért vívott sok évszáza-dos harcának egyértelmű következménye volt. A nemzedékről nemze-dékre előkészített 1859. január 24-i történelmi esemény a gazdasági élet közösségére, közös eredetre, közös nyelvre és kultúrára alapozódott. A román nép szabadságáért, függetlenségéért és egységéért vívott harca a nemzeti történelem meghatározó tényezője volt. Az egyesülés összefogta a társadalom haladó erőit. Alexandru Ioan Cuza uralkodóvá választása a két testvérfejedelemségben nagy diadalként került be a történelembe.

1859. január 24.-vel az ország új fejlődési szakaszba lépett. A mo-dern államiság keretei között olyan gazdasági és társadalmi reformok születtek, amelyek elősegítették a gyorsabb fejlődést és kedvezőbb lehe-tőséget teremtettek az ország teljes függetlenségének kivívásához.

A román nép történelmi vívmányai folytatásaként, az 1859-ben meg-kezdett folyamat beteljesítéseként 1918-ban megvalósította az egységes román nemzeti államot, melyben az együttélő nemzetiséggel egyetértés-ben építi jövőjét, és nap mint nap az anyagi és szellemi civilizáció újabb magaslataira jut el.

A nevezetes évfordulók alkalmával az ország felvirágoztatásában el-ért eredmények és sikerek jegyében, tisztelettel gondolunk államelnö-künkre, és kifejezzük teljes egyetértésünket bel- és külpolitikájával. Egy-ben elkötelezzük magunkat hazánk és a béke ügyének odaadó szolgálá-tára.

Dr. KÁLLAY ERNŐ

BESZÉLJÜNK RÓLA

„Ami bizonyos rend szerint történik, az mindig szervesen összefügg az előzményekkel. Maga a halál is csak az élet feladatainak egyike.“ (Marcus Aurelius)

Amikor ezt az írást útjára bocsátom, semmiképpen sem teszem ezt a teljesség és az eredetiség igényével. A maga hézagos mivoltában, mintegy összefoglalója szeretne lenni az eddig ismerteknek mindarról, amit ma az elmúlással kapcsolatosan tudunk. Nem könnyű a feladat, annál is inkább, mert ma a halál fogalma, — bármilyen különösen is hangzik —, lassan a tabu jellegét öltötte fel. Ahogy tabu volt még a század elején a szexológia és csak napjainkra oldódott ez a tulajdonsága, úgy vált tabuvá a halál, amely a civilizáció fejlődésével egyre inkább megoldhatatlan problémává lett. Természetes, hogy a tabu a mai társadalomban is mitikus fogalomként szerepel, nemcsak hogy nem szabad, de nem is illik róla beszélni. Nem volt ez mindig így. Azonban a kérdés túlságos leegyszerűsítése lenne, ha csak abból a nézőpontból magyaráznánk ezt a helyzetet, hogy a hívők számának leszűkülésével elveszett volna a túlvilági lét vigasza és megmaradt a „csak a félelem“, amiről nem illik beszélni. Úgy vélem, sokkal árnyaltabban kell vizsgálnunk ezt a kérdést, és részekre bontva, mintegy szerkezetileg kell megközelítenünk az „elmúlás“ fogalmát.

Marcus Aurelius egyik mondása legyen a kiindulási pont: „Ami bizonyos rend szerint történik, az mindig szervesen összefügg az előzményekkel. Maga a halál is csak az élet feladatainak egyike.“

Az elmúlásnak, mint jelenségnek — „feladatnak“ — szereplői vannak: az egyén és a környezet, amelyek közvetlen elemei egy társadalmi helyzetnek. Maga a jelenség pedig biológiai, bölcséleti és lélektani vetületű, művelődéstörténeti és művészeti háttérrel. Egy bizonyos: mióta az ember emberré vált, ez a kérdés létezik, különböző érzelmi töltettel és a kornak megfelelő válaszokkal.

Az ember kezdetben mintegy kiszolgáltatva élt a természet félelmet árasztó erőinek. Nem volt fogalma az időről, számára nem létezett múlt és jövő, csak a mindenkori jelen. Nem tett különbséget élő és élettelen között. A környezet egy és oszthatatlan volt, és mivel én-tudata még nem alakult ki, ő maga szerves része ennek az egésznek. Ez az ösztönös egység, azonosulás teszi az embert mágikus emberré. Az életvitel a készet elfogadó, passzív életforma; gyűjtögetés és vadászat.